

GRØNLANDS HJEMMESTYRE

ØKONOMI OG PERSONALESTYRELSEN

LANDSKASSENS
REGNSKAB
2008

Indholdsfortegnelse

Læsevejledning til landskassens regnskab	4
Godkendelse af landskassens regnskab	4
Beretning for 2008	5
Revisionspåtegning	13
Anvendte regnskabspraksis	15
Resultat for 2008	17
Status pr. 31.12.2008	18
Resultat for de sidste 3 år	19
Eventualforpligtelser	20

Læsevejledning til landskassens regnskab

Regnskabet består af dette hovedregnskab og et bilag, som er et specifikationshæfte.

Hovedregnskabet

Hovedregnskabet består af en beretning og en resultatopgørelse med tilhørende noter.

I beretningen redegøres for de væsentligste afvigelser i forhold til budgettet. Herudover er der oplysninger om Grønlands Hjemmestyres økonomiske udvikling i de seneste 3 år.

Resultatet er opgjort efter de regler, der blev indført i 1992, d.v.s. det samlede resultat af Grønlands Hjemmestyres indtægter, driftsudgifter, anlægsudgifter og udlån. Det kaldes også DAU-regnskab. Anlægsudgifter er dog siden 2000 udgiftsført med hele det bevilgede beløb, idet bevillingerne er overført til en budgetteknisk anlægs- og renoveringsfond.

I resultatopgørelsen er indtægter vist med negativt fortegn.

I noter til resultatet gives uddybende kommentarer eller specifikationer til de enkelte regnskabsposter i det omfang det anses nødvendigt for forståelse af regnskabet.

Bilag

Landskassens Regnskab, bilag, indeholder 4 afsnit:

1. Læsevejledning.
2. Resultatopgørelse på hovedkontoniveau.
3. Beretning og regnskab for de enkelte aktivitetsområder opstillet og sammenholdt med bevillingerne.
4. Noter til resultat og status.

Godkendelse af landskassens regnskab

I landstingslov nr. 23 af 3. november 1994 om Grønlands Hjemmestyres regnskabsvæsen m.v. er det fastsat, at landsstyret senest på Landstingets efterårssamling skal fremlægge et revideret landskasseregnskab for det foregående finansår.

Landstinget har antaget et statsautoriseret revisionsfirma til at revidere regnskabet. Revisionen giver regnskabet en påtegning. Denne er optrykt i regnskabet.

På landsstyrets vegne forelægger Landsstyremedlemmet for Finanser og Udenrigs-anliggender regnskabet for Landstinget. Landstinget sender regnskabet til Udvalget for Revision af Landskassens Regnskaber, kaldet revisionsudvalget. Revisionsudvalget modtager et af revisionen udarbejdet revisionsprotokollat og anmoder landsstyret om en skriftlig redegørelse til besvarelse af anbefalinger og bemærkninger i protokollatet.

Revisionsudvalget foretager en bedømmelse af, om udgifter og indtægter er disponeret i overensstemmelse med de givne bevillinger, om virkningerne af de givne bevillinger svarer til det ved bevillingernes vedtagelse forventede, og om hjemmestyrets værdier er forvaltet økonomisk forsvarligt.

Derudover tager revisionsudvalget stilling til de statsautoriserede revisorers revisionsprotokollat og til landsstyrets besvarelse af protokollatet.

Revisionsudvalget afgiver en betænkning, som indeholder udvalgets stillingtagen til regnskabet. Denne betænkning indgår i Landstingets behandling af landskassens regnskab.

Beretning for 2008

Årets resultat

Landskassen fik i 2008 et underskud på 318 mio. kr. mod et budgetteret underskud inkl. tillægsbevillinger på 390 mio. kr. Det er det største underskud i Landskassen siden 1987.

Årets underskud udgjorde 5,5 pct. af indtægterne.

Der var i 2008 fortsat stor økonomisk aktivitet i den private sektor. Antallet af personer, der var berørt af ledighed, var meget lavt og det laveste i de sidste 20 år. Der var en øget turisme. Herudover har der været et fortsat højt aktivitetsniveau i bygge- og anlægssektoren, specielt i Nuuk. Aktiviteterne i mineraludvindingen aftog i forbindelse den økonomiske krise og de heraf faldende råvarepriser.

Ud over den generelle stigning i den private sektor var der også faktorer i den offentlige sektor, der påvirkede årets resultat.

Landstinget havde for 2008 budgetteret med et underskud på 300 mio. kr. En del af dette underskud kan henføres til en fortsat stor anlægsaktivitet, specielt på uddannelses- og vandkraftområdet.

Overordnet har finanspolitikken været ekspansiv i 2008. De samlede driftsudgifter er steget med 5,9 pct., mens indtægterne kun er steget med 3,0 pct.

Den 19. oktober 2007 blev en række indførselsafgifter forhøjet. Det drejede sig blandt andet om tobaksvarer, vin og spiritus. Det var ventet, at denne forhøjelse af afgifterne ville medføre merindtægter for Landskassen på omkring 100 mio. kr., men afgiftsforhøjelserne har i stedet ført til et stort fald i importen af disse varer.

I den følgende tabel er vist hovedtallene fra regnskab 2006, 2007 og 2008. Tabellen indeholder også de budgetterede beløb for 2008 (finanslov + tillægsbevillinger), samt afvigelsen mellem regnskab 2008 og budget 2008.

Landskassens resultat	2006	2007	2008	2008	2008
Mio. kr.	Regnskab	Regnskab	Regnskab	Budget	Afvigelse
Driftsudgifter	2.461	2.604	2.765	2.728	-38
Lovbundne udgifter	730	788	836	918	82
Tilskud	1.552	1.530	1.612	1.645	33
Anlæg	698	1.003	929	962	32
Indtægter	-5.483	-5.658	-5.825	-5.863	-38
DAU-resultat	-40	267	318	390	71

- (minus) angiver indtægter i Regnskab og Budget. I afvigelseskolonnen angiver positive beløb en mindreudgift eller en merindtægt i forhold til budgettet. Resultatet er målt som et Drifts-, Anlægs- og Udlånsresultat (DAU-resultat).

Finansloven for 2008 blev vedtaget med et underskud på 300 mio. kr. Landsstyret har gennem året forelagt sager for Landstingets Finansudvalg. Landstingets Finansudvalg har godkendt bevillinger med en negativ finanseffekt på 90 mio. kr. Det samlede budgetterede underskud blev således 390 mio. kr. Samtlige sager, som Finansudvalget har godkendt for 2008, er samlet i den årlige tillægsbevillingslov, der er fremsendt til Landstinget i foråret 2009.

Der er fra år 2000 oprettet en budgetteknisk anlægs- og renoveringsfond, hvortil de årligt bevilgede anlægsbeløb til de enkelte projekter overføres. Derved udgiftsføres det enkelte års bevilgede anlægsbeløb i det pågældende år. I takt med at anlæggene udføres, fratrækkes udgiften i fonden. Anlægsaktiviteten i 2008 var på 835 mio. kr., og det var 20 mio. kr. mindre end aktiviteten i 2007. Der er i 2008 netto overført 97 mio. kr. til anlægs- og renoveringsfonden, samtidig med at anlægsaktiviteten i 2008 fortsat lå på et højt niveau.

I de efterfølgende afsnit er der redegjort for de enkelte hovedtal.

Driftsudgifter

Driftsbevillinger gives som rammebevillinger til afholdelse af nettodriftsudgifter for institutioner og administrative enheder.

Driftsudgifter Mio. kr.	2006	2007	2008	2008	2008
	Regnskab	Regnskab	Regnskab	Budget	Afvigelse
Administration	438	471	505	515	10
Familie	337	362	375	382	7
Sundhed	910	985	1.069	1.022	-47
Kultur, uddannelse, forskning og kirke	515	529	562	549	-13
Nettostyrede virksomheder	108	96	73	73	0
Erhverv, fiskeri, fangst og landbrug	32	33	34	33	-1
Andre driftsudgifter	121	129	147	154	7
Driftsudgifter i alt	2.461	2.604	2.765	2.728	-38

I 2008 anvendte administrationen under ét 10 mio. kr. mindre end budgetteret. Der var et generelt mindreforbrug på de fleste administrative enheders konti.

På familieområdet var der budgetteret med udgifter på 382 mio. kr. Der var imidlertid et mindreforbrug på 7 mio. kr. Mindreforbruget var koncentreret på handicapinstitutioner og på kurser.

På sundhedsområdet var der et merforbrug på 47 mio. kr. i forhold til de budgetterede 1.022 mio. kr. Merforbruget skyldes hovedsageligt, at der bliver fortsat sværere at skaffe og fastholde fastansat personale.

Der har derfor været en stigende anvendelse af korttidsansættelser og vikarer fra vikarbureauer, især sygeplejersker og læger. Der har også været en stigning i de afledte udgifter til disse personer, såsom til- og fratrædelsesrejser samt opholdsudgifter. En anden konsekvens af denne udvikling er, at flere og flere patienter bliver

fløjet til Dronning Indrids Hospital i Nuuk, idet der ikke er den fornødne rutine på kystens sygehuse til at løse opgaven lokalt.

En tredje konsekvens af denne udvikling er, at økonomistyringen bliver sværere, idet de korttidsansatte ikke når at sætte sig ind i de økonomiske vilkår på den enkelte enhed. Endelig er behovet for sundhedsfaglige ydelser stigende over tid på grund af, at befolkningen lever længere og den enkelte borger efterspørger flere ydelser i takt med, at lægevidenskaben udvikles til at kunne behandle fortsat flere typer af skader og sygdomme.

På kultur, uddannelse og kirkeområdet har der været en udgift på 13 mio. kr. ud over de budgetterede 549 mio. kr. Merudgifterne blev afholdt på institutioner under de videregående uddannelser, kirken i Grønland og elevindkvarteringen i Nuuk.

Endelig har der været en mindreudgift på 7 mio. kr. i forhold til en budgetteret udgift på 154 mio. kr. på andre udgifter. Mindreudgiften skyldes hovedsageligt lavere udgifter til TV- og radiodistribution samt til forsikringer.

Lovbundne udgifter

Lovbundne bevillinger gives i de tilfælde, hvor det ved særskilt lov er fastsat, at en bestemt modtagerkreds har ret til en bestemt ydelse, og hvor ydelsens størrelse eller beregningsgrundlag er fastsat ved særskilt lov.

Lovbundne udgifter	2006	2007	2008	2008	2008
Mio. kr.	Regnskab	Regnskab	Regnskab	Budget	Afvigelse
Familie	526	564	599	676	77
Uddannelse	135	162	175	182	7
Boligområdet	44	28	27	27	0
Andre lovbundne udgifter	25	33	35	33	-2
Lovbundne i alt	730	788	836	918	82

På familieområdet var der et mindreforbrug på 77 mio. kr.

Den 1. juli 2007 blev satserne for alderspension forhøjet. Det blev også indført, at en pensionist, der ikke selv havde en personlig indkomst, er berettiget til at få udbetalt et beløb på 55.000 kr. årligt, uanset en eventuel ægtefælles eller samlevendes indkomstforhold. Finanslovskontoen blev samtidigt forhøjet med 83 mio. kr. til 356 mio. kr. i 2008. I alt blev der i anvendt 295 mio. kr. til alderspension. Der blev således anvendt 62 mio. kr. mindre end budgetteret.

Udgiften til alderspension er steget fra 228 mio. kr. i 2006 til 259 mio. kr. i 2007 og til 295 mio. kr. i 2008. En stigning på 29 pct. i løbet af 2 år.

Alderspensionsordningen administreres af pensionisternes bopælskommune, og beløbene, der udbetales til den enkelte pensionist, er fastsat i landstingsforordning nr. 3 af 7. maj 2007 om alderspension.

Det oprindelige skøn over udgifterne til alderspension tog udgangspunkt i Grønlands Statistiks persondatastatistik fra 2004. For at skaffe et mere sikkert statistisk grundlag har Grønlands Statistik indsamlet nye og mere detaljerede tal fra kommunerne i løbet af 2007.

Departementet for Familie har på baggrund af disse nye tal genberegnet udgiften til alderspension til brug for finanslov 2009. I faste priser er alderspensionskontoen nedsat med 30 mio. kr. i finanslov 2009 i forhold til 2008. Pr 1. januar 2009 er pensionsatserne reguleret op med 6 pct., som følge af udviklingen i forbrugerprisindekset.

En usikkerhed ved tallene er, hvor stor en indtægt den enkelte alderspensionsmodtager får ved siden af pensionen. Dette afhænger blandt andet af konjunkturerne i samfundet og beskæftigelsessituationen. I 2008 var der gode konjunkturer og dermed gode muligheder for arbejdsindtægter ved siden af pensionen.

Børnetilskuddet er indkomstafhængigt og blev forhøjet pr. 1. juli 2008 for nederste og mellemste indkomstgruppe med henholdsvis 1.527 kr. og 673 kr. Udgiften til børnetilskuddet var derfor forventet at stige med 5 mio. kr. Dog har forøgelse af forældrenes indtægter medført, at der var færre i disse indkomstgrupper, som fik udbetalt tilskuddet. Denne forskydning i mellem antallet af personer i de enkelte indkomstgrupper har medført en mindredgift på 9 mio. kr.

1. juli 2006 blev barselsorloven sat op fra 15 uger til 26 uger og Departementet for Familie og Sundhed forventede derfor, at udgiften til dette formål ville blive fordoblet til 35 mio. kr. i 2007. Det har imidlertid vist sig, at der kun blev brugt 27 mio. kr. i 2007. Herefter forventede departementet, at der ville blive brugt de 35 mio. kr. i 2008, men også i dette år er der kun brugt 27 mio. kr. Mange forældre fravælger at afholde de sidste 11 uger af barselsorloven, idet de ikke får fuld lønkomensation i denne periode.

På uddannelsesområdet var der et mindreforbrug på 7 mio. kr., hvor af 6 mio. kr. var til Stipendier og børnetillæg. Bevillingen er blevet forhøjet i forbindelse med den ekstraordinære uddannelsesindsats. Der var omkring 200 færre uddannelsesaktive end forventet i finansloven.

Tilskud

Tilskudsbevillinger bemyndiger det ansvarlige landsstyremedlem til at afholde udgifter af ikke-lovbunden karakter. Udgiften kan være af tilskudsmæssig karakter, men der kan også være tale om kapitalindskud i virksomheder, renteudgifter, rentetilskud, erhvervsstøtte, afskrivninger og udlån.

Tilskud	2006	2007	2008	2008	2008
	Mio. kr.	Regnskab	Regnskab	Regnskab	Budget
Administration	42	29	38	37	-1
Kultur og uddannelse	210	204	255	251	-3
Erhverv, fiskeri, fangst og landbrug	141	167	183	218	35
Tilskud til kommunerne	777	783	789	790	1
Servicekontrakter	323	294	279	281	2
Andre tilskud	60	53	68	68	0
Tilskud i alt	1.552	1.530	1.612	1.645	33

På uddannelsesområdet var der et merforbrug på sektorprogrammet for uddannelser på 3 mio. kr. og på 5 mio. kr. til særydelser til de uddannelsessøgende, dvs. udgifter til kost og logi, frirejser, godstransport, undervisningsafgifter mm. Der var et mindreforbrug på 5 mio. kr. til tilskud til skolemad. Landsstyret havde forventet, at samtlige kommuner havde deltaget i skolemadsordningen, men kun 5 valgte at gøre dette.

På erhvervs-, fiskeri-, fangst- og landbrugsområdet har der samlet været et mindreforbrug på 35 mio. kr. På aluminiumsprojektet er der et mindreforbrug på 31 mio. kr. som skyldes, at en væsentlig del af feltundersøgelserne ikke blev gennemført i 2008, men blev udskudt til 2009.

Anlæg

En anlægsbevilling bemyndiger det ansvarlige landsstyremedlem til at afholde udgifter i forbindelse med køb af fast ejendom, anlægsbyggeri, udlån til anlæg, tilskud til anlæg, renovering m.v.

På uddannelsesområdet er der anvendt 160 mio. kr. Heraf er de 48 mio. kr. brugt til kollegieboliger. Til renovering og udbygning af folkeskolerne er der brugt 48 mio. kr., mens erhvervsskolerne er udbygget for 30 mio. kr.

På boligområdet er der anvendt 55 mio. kr. som udlån til andelsboliger og 10/40/50-byggerier.

Til udlejningsbyggeriet er brugt 43 mio. kr. til afhjælpning af manglende vedligeholdelse, 16 mio. kr. til almindelig vedligeholdelse og 15 mio. kr. til nedrivning af ejendomme. Herudover er der givet 43 mio. kr. i støtte til udlejningsboliger, som kommunerne opfører.

Til boliger i bygder og yderområder er der anvendt 45 mio. kr. til selvbyggerhuse, givet tilskud på 9 mio. kr. til istandsættelse af BSU-huse og givet lån på 6 mio. kr. til renovering af BSU-huse.

Nukissiorfiit lånte 352 mio. kr. i Landskassen til byggemodning af nye lokalplanområder, anlæg og renovering af el-, vand- og varmforsyningen samt nye vandkraftværker.

Anlægs- og renoveringsfonden blev i 2008 netto forøget med 97 mio. kr., og den rummede ved udgangen af 2008 i alt 885 mio. kr.

Anlægs- og renoveringsfonden	2008		Status over fonden		
	Mio. kr.	Overført	Anvendt	Ændring 2008	Beholdning Ultimo
Familie og sundhed		45	46	-1	44
Uddannelse m.v.		237	160	77	228
Offentlige arbejder		350	379	-29	174
Boligområdet		314	237	77	432
Andre anlægsudgifter		-13	13	-26	7
Anlægs- og renoveringsfonden i alt		932	835	97	885

Midlerne i Anlægs- og renoveringsfonden er hensat til gennemførelse og færdiggørelse af konkrete anlægsprojekter, som var optaget på finansloven for 2008 og tidligere år. Der er specielt store forsinkelser i gennemførelse af anlægsprojekter på boligområdet og uddannelsesområdet, herunder folkeskoler.

Indtægter

Indtægtsbevillinger bemyndiger det ansvarlige landsstyremedlem til at oppebære indtægter af såvel lovbunden som ikke lovbunden karakter. Statens bloktilskud til Grønlands Hjemmestyre samt skatter og afgifter opføres som indtægtsbevillinger.

Indtægterne blev 49 mio. kr. mindre end forudsat i finansloven.

Indtægter	2006	2007	2008	2008	2008	
	Mio. kr.	Regnskab	Regnskab	Regnskab	Budget	Afvigelse
Aftalte indtægter		-3.485	-3.555	-3.661	-3.644	17
Direkte skatter		-780	-849	-876	-834	42
Indirekte skatter		-703	-740	-792	-820	-28
Forrentning af investeret kapital		-301	-314	-266	-325	-59
Afdrag på lån ydet af landskassen		-184	-155	-179	-183	-4
Andre indtægter		-30	-45	-51	-56	-6
Indtægter i alt		-5.483	-5.658	-5.825	-5.863	-38

Omkring 63 pct. af hjemmestyrets indtægter eller 3.661 mio. kr. kom som bloktilskud fra staten, aftaler med EU og andre aftalte indtægter. Der var budgetteret med en indtægt på 3.644 mio. kr. Merindtægten skyldes hovedsagelig, at den danske stat forhøjede pris- og lønreguleringen af bloktilskuddet med 12,8 mio. kr.

De direkte skatter indbragte 876 mio. kr. eller 42 mio. kr. mere end budgetteret. Landskatten indbragte 13 mio. kr., den særlige landsskat herunder især selskabs-

skatten 15 mio. kr. og selskabsskatten fra hjemmestyrets egne virksomheder 14 mio. kr. mere end forventet.

Pr 1. januar 2007 blev skatteadministrationen centraliseret i Skattestyrelsen, og pr 1. april 2008 blev inddrivelsesmyndigheden også samlet i Skattestyrelsen. Siden centraliseringen af inddrivelsesområdet har Skattestyrelsen på vegne af hjemmestyret, kommunerne og andre offentlige virksomheder endvidere varetaget inddrivelse af fordringer.

Centraliseringerne har været en udfordring for såvel arbejdsgivere og borgere som Skattestyrelsen. Omlægningerne betyder, at der er en usikkerhed i de indtægtsførte skatter. Der er af forsigtighedshensyn hensat til denne usikkerhed. I 2009 vil hensættelsen indgå i opgørelsen af skatteindtægterne. I 2007 var der en tilsvarende, men mindre hensættelse, som er reguleret i regnskab 2008.

De indirekte skatter indbragte 792 mio. kr., hvilket var 28 mio. kr. mindre end forventet.

Indførselsafgifterne indbragte 71 mio. kr. mindre end forventet. Landstinget vedtog den 19. oktober 2007 en række forhøjelser af afgifter, der fik omgående virkning. Importen af tobaksvarer er 45 mio. kr. mindre end forventet og indbragte 20 mio. kr. mindre end i 2007. Vin og stærk spiritus indbragte 35 mio. kr. mindre end forventet og beløbet er uændret i forhold til 2007. Afgifter på mineralvand og emballage indbragte 38 mio. kr. i 2008 mod kun 17 mio. kr. i 2007.

Af indførselsafgifterne indbragte motorkøretøjer lidt mere end det budgetterede, fordi antallet af biler fortsat er stigende. Motorafgiften steg fra 51 mio. kr. i 2007 til 53 mio. kr. i 2008.

Rejeafgiften indbragte 6 mio. kr., idet salgsprisen var stigende gennem 2008 og på gennemsnitlig 16 kr. kiloet, hvilket var over mindsteprisen på 13 kr. kiloet.

Stempelafgifterne, især på fast ejendom, blev 17 mio. kr. større end forventet som følge af stort byggeri af andelsboliger og 10/40/50-boliger, samt flere handler med ejerboliger, herunder omdannelse af boliger fra lejer til ejer. I forhold til 2007 var der en merindtægt på 11 mio. kr.

Arbejdsmarkedsafgiften på 0,9 procent af den udbetalte lønsum blev indført 1. januar 2007 og indbragte 73 mio. kr., hvilket er 16 mio. kr. mere end forventet. Dette skyldes, at der i 2008 blev bogført afgiften for december 2007 samt afgiften af feriepenge fra 2007.

Der var en mindreindtægt på 59 mio. kr. i forrentning af investeret kapital. Udbytte, udlodning og salg af hjemmestyrets aktieselskaber blev 46 mio. kr. mindre end budgetteret. Udbytte fastlægges på selskabernes generalforsamlinger efter indstilling fra selskabernes bestyrelse i overensstemmelse med reglerne i aktieselskabsloven.

Udbyttet må ikke overstige, hvad der er forsvarligt under hensyn til selskabets økonomiske stilling, jf. aktieselskabslovens § 110.

På BSU-området er der i 2008 fortsat sket en gennemgang af de aktive lån, og dette har resulteret i, at mange lån enten er omlagt til rente- og afdragsfrie lån eller restgæld er eftergivet. Dette har betydet, at der er større afvigelser på disse indtægtskonti.

Afsluttende bemærkninger

Årets samlede resultat blev et underskud på 318 mio. kr. Heraf var 200 mio. kr. et særligt udlån til Nukissiorfiit til vandkraftværk, og som bliver tilbagebetalt. Samlet set er landskasseregnskabet forbedret med 71 mio. kr. i forhold til det budgetterede, hvilket er tilfredsstillende. Men under højkonjunktoren frem til og med 2008 er de samlede driftsudgifter steget hurtigere end indtægterne. Derfor er der i de kommende år behov for en finanspolitisk opstramning, der kan føre til langsigtet balance mellem udgifter og indtægter.

Landskassens samlede likviditet var ved udgangen af 2008 på 2.055 mio. kr. Heraf var 286 mio. kr. en forudbetaling af statens bloktilskud for januar 2009 og 885 mio. kr. reserveret til færdiggørelse af allerede vedtagne anlægsopgaver, så den reelle likviditet var 884 mio. kr.

Landskassen har budgetteret med betydelige DAU-underskud i årene 2009-2012, som vil reducere de likvide reserver betydeligt. Derudover har enkelte af de hjemmestyreejede aktieselskaber løbende underskud og en finansieringsstruktur, som nødvendiggør ekstraordinære kapitalindskud fra Landskassen. Det vil yderligere forringe Landskassens likviditet og føre til, at Selvstyret skal sikre nye trækingsretter og optage lån for at opretholde et tilstrækkeligt likviditetsberedskab.

Regnskabspåtegning

Landsstyret har godkendt årsberetningen og årsregnskabet, som overdrages til Landstingets videre behandling.

Nuuk, den 15. juni 2009.

Palle Christiansen
Landsstyremedlem
for Finanser

Jan H. Lynge-Pedersen
Departementschef

Den uafhængige revisors påtegning

Til Landstinget

Vi har revideret årsregnskabet for Landskassen for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2008 omfattende beretning, regnskabspåtegning, anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, status, resultat for de sidste 3 år og eventualforpligtelser. Årsregnskabet aflægges efter Landstinglov om Grønlands Hjemmestyres regnskabsvæsen mv.

Landsstyrets ansvar for årsregnskabet

Landsstyret har ansvaret for at udarbejde og aflægge et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med Landstinglov om Grønlands Hjemmestyres regnskabsvæsen mv. Dette ansvar omfatter udformning, implementering og opretholdelse af interne kontroller, der er relevante for at udarbejde og aflægge et årsregnskab, der giver et retvisende billede uden væsentlig fejlinformation, uanset om fejlinformationen skyldes besvigelser eller fejl, samt valg og anvendelse af en hensigtsmæssig regnskabspraksis og udøvelse af regnskabsmæssige skøn, som er rimelige efter omstændighederne.

Revisors ansvar og den udførte revision

Vores ansvar er at udtrykke en konklusion om årsregnskabet på grundlag af vores revision. Vi har udført vores revision i overensstemmelse med gældende revisionsstandarder. Disse standarder kræver, at vi lever op til etiske krav samt planlægger og udfører revisionen med henblik på at opnå høj grad af sikkerhed for, at årsregnskabet ikke indeholder væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter handlinger for at opnå revisionsbevis for de beløb og oplysninger, der er anført i årsregnskabet. De valgte handlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurderingen af risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om fejlinformationen skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor interne kontroller, der er relevante for udarbejdelse og aflæggelse af et årsregnskab, der giver et retvisende billede, med henblik på at udforme revisionshandlingerne, der er passende efter omstændighederne, men ikke med det formål at udtrykke en konklusion om effektiviteten af de interne kontrol. En revision omfatter endvidere stillingtagen til, om den af Landsstyret anvendte regnskabspraksis er passende, om de af Landsstyret udøvede regnskabsmæssige skøn er rimelige samt en vurdering af den samlede præsentation af årsregnskabet.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Forbehold

Som anført i beretningen er der forbundet en usikkerhed med de opgjorte skatteindtægter og især den tilknyttede hensættelse, hvorfor vi tager forbehold herfor. På det foreliggende grundlag har vi ikke været i stand til at kvantificere denne usikkerhed.

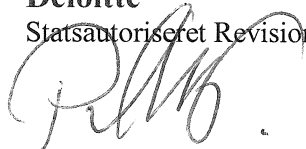
Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet, bortset fra den mulige virkning af det i forbeholdet anførte, giver et retvisende billede af Landskassens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2008 samt af årets drifts-, anlægs- og udlånsresultat for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2008 i overensstemmelse med Landstinglov om Grønlands Hjemmestyres regnskabsvæsen mv.

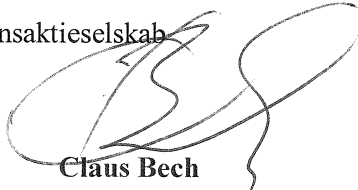
Nuuk, den 2. juli 2009

Deloitte

Statsautoriseret Revisionsaktieselskab

Peter A. Wistoft
statsautoriseret revisor

Claus Bech
statsautoriseret revisor

Anvendt regnskabspraksis

Generelt

Landskassens regnskab omfatter alle bevillinger givet af Landstinget.

Regnskabet er udarbejdet i henhold til landstingslov nr. 23 af den 3. november 1994 om Grønlands Hjemmestyres regnskabsvæsen samt bekendtgørelse nr. 8 af 27. februar 1995 om hjemmestyrets regnskabsvæsen.

Regnskabet omfatter et finansår, der følger kalenderåret. Til året er knyttet en supplementsperiode på 2 måneder. I denne supplementsperiode kan der ske registrering af udgifter og indtægter vedrørende det pågældende finansår, såfremt levering af en vare eller tjenesteydelse har fundet sted, eller fordring eller gæld er opstået inden finansårets udløb.

Alle tal i beretningen er afrundet til mio. kr. og i bilaget til 1.000 kr. Den foretagne afrunding kan medføre ubetydelige differencer.

Konsolidering af regnskabet

Fra 2001 gælder landstingslov nr. 8 af 29. oktober 1999 om Grønlands Hjemmestyres budget. I denne lov opdeles alle bevillinger i følgende 5 typer: driftsudgifter, lov-bundne, tilskud, anlæg og indtægter.

For at kunne sammenligne med tidligere år er de viste tal fra 2006 og 2007 konsolideret efter de samme principper, som gælder i år 2008. I forbindelse med de forskellige opstillinger kan der være afrundinger.

I bilaget er der i læsevejledningen nærmere redegjort for, hvordan regnskabstallene for de sidste 3 år er sammenstillet.

Driftsudgifter og -indtægter

Udgifter og indtægter, der hidrører fra levering af varer og tjenesteydelser, registreres når levering har fundet sted i henhold til retserhvervesprincipper. For øvrige udgifter og indtægter sker registreringen, når beløbet kan opgøres og senest på betalingstidspunktet.

Såfremt et betydeligt krav mod landskassen opstår i et finansår, og det ikke kan opgøres endeligt inden regnskabsaflæggelsen, registreres kravet på en udgiftskonto i regnskabet for det pågældende finansår på grundlag af et skøn. Dette korrigeres efterfølgende i det finansår, hvor kravet kan opgøres endeligt.

Ved regnskabsføringen anvendes et bruttokonteringsprincip, der indebærer, at udgifter og indtægter registreres på hver sin konto. Undtaget herfor er hjemmestyrets nettostyrede virksomheder.

Anlægsudgifter

Pr. 1. januar 2000 er der oprettet en budgetteknisk anlægs- og renoveringsfond. Alle bevillinger til anlægs- og renoveringsformål, der er udmøntet på konkrete projekter, er overført til fonden. Bevillingerne er derfor fuldt ud udgiftsført i resultatopgørelsen.

Udlån

Ændringer i en række tilgodehavender indgår i landskassens DAU-resultat (drifts-, anlægs- og udlånsresultat). Ligeledes indgår hjemmestyrets køb og salg af aktier under DAU-resultatet.

Hjemmestyrets virksomheders udnyttelse af deres trækingsret i landskassen indgår ikke i DAU-resultatet.

Aktiver og gæld

Aktiver optages til anskaffelsessværdi. Gælden optages med deres nominelle værdi.

Hensættelsesprincipper

Der hensættes til imødegåelse af tab efter følgende principper:

Boligstøtteudlån, hovedstol/oprindelige udlån – der hensættes til tab på huse tilbagetaget for mere end 2 år siden, og hvorpå der ikke er nyt ejerskab, igangsat reparation eller vedligeholdelse.

Boligstøtteudlån, øvrige mellemværender – der hensættes, når den skyldige ydelse er mere end 1 år. Fra 1999 har debitorer haft mulighed for at få omlagt skyldig ydelse til lån. Boligstøtte har forfald 2 gange om året, mens lånene har månedlige forfaldsdatoer. Når ydelserne udebliver, hensættes der ikke på selve hovedstolen, men kun på forfaldne ydelser.

Restancer på diverse debitorer, herunder uddannelses- og erhvervsstøttelån – der foretages ingen hensættelse, idet restancen afskrives over de respektive hovedkonti, når beløbet sendes til inddrivelse i hjemmestyrets inkassoafdeling, hvilket sker efter 6 måneder.

Nettostyrede virksomheder

Hjemmestyrets nettostyrede virksomheder aflægger regnskab i forhold til en nettobevilling.

I landskassens regnskab udgiftsføres nettobevillingen.

Nogle virksomheder har fået godkendt en trækingsret i landskassen og vil i forhold hertil fremstå med et mellemværende.

Herudover har nogle virksomheder gæld til Grønlands Hjemmestyre, som i landskassens regnskab er opført under langfristede tilgodehavender.

De nettostyrede virksomheder aflægger herudover et virksomhedsregnskab efter bekendtgørelse nr. 25 af den 26. november 1998 om de nettostyrede virksomheders regnskabsaflæggelse.

Ændring af anvendt regnskabspraksis

Ved ændring af anvendt regnskabspraksis fra et år til et andet, registreres effekten på tidligere års regnskaber ved at korrigere primoværdierne. Sådanne korrektioner specificeres i landskassens regnskab i en forklarende note.

Resultat for 2008 i mio. kr.

Note	Bevilling	Regnskab	Afvigelse
Administration	515	505	10
Familie	382	375	7
Sundhed	1.022	1.069	-47
Uddannelse mv.	549	562	-13
Nettostyrede virksomheder	73	73	0
Erhverv, fiskeri, fangst og landbrug	33	34	-1
Andre driftsudgifter	154	147	7
Driftsudgifter i alt	2.728	2.765	-38
Familie	676	599	77
Uddannelse	182	175	7
Boligområdet	27	27	0
Andre lovbundne udgifter	33	35	-2
Lovbundne i alt	918	836	82
Administration	37	38	-1
Kultur og uddannelse	251	255	-3
Erhverv, fiskeri, fangst og landbrug	218	183	35
1 Tilskud til kommuner m.v.	790	789	1
2 Servicekontrakter m.m.	281	279	2
Andre tilskud	68	68	0
Tilskud i alt	1.645	1.612	33
Familie og sundhed	45	45	0
Uddannelse m.v.	237	237	0
Offentlige arbejder mv.	350	350	0
Boligområdet	337	315	22
Andre anlægsudgifter	-7	-17	10
Anlægsudgifter i alt	962	929	32
Aftalte indtægter	-3.644	-3.661	17
Direkte skatter	-834	-876	42
Indirekte skatter	-820	-792	-28
Forrentning af investeret kapital	-325	-266	-59
Afdrag på lån ydet af landskassen	-183	-179	-4
Andre indtægter	-56	-51	-6
Indtægter i alt	-5.863	-5.825	-38
Årets DAU-resultat	390	318	71

Noterne til resultat og status er anført i bilaget til regnskabet.

Status pr. 31.12.2008 i mio. kr.

Note		Primo	Udlån	Ultimo
	Bank- og kassebeholdninger	760		545
	Obligationer	1.503		1.548
3	Likvide- og fondsbeholdninger	2.263		2.093
4	Mellemværende med virksomheder	62		62
5	Udlån til virksomheder	1.026	222	1.248
6	Boligstøtteudlån	890	53	943
7	Øvrige udlån	163	-4	159
8	Andre tilgodehavender	342		1.192
	Tilgodehavender	2.482		3.603
	Nettostyrede virksomheder	0		0
9	Aktier m.v.	2.664	26	2.690
	Investering i virksomheder	2.664		2.690
	Aktiver	7.410	297	8.387
4	Mellemværende med virksomheder	56		5
10	Kortfristet gæld	627		1.589
11	Langfristet gæld	0		0
	Gæld	683		1.594
12	Anlægs- og renoveringsfonden	792		880
	Andre passiver	792		880
13	Balancekonto	5.934		5.914
	Passiver	7.410		8.387

Noterne til resultat og status er anført i bilaget til regnskabet.

Resultat for de sidste 3 år i mio. kr.

	2006	2007	2008
Administration	438	471	505
Familie	337	362	375
Sundhed	910	985	1.069
Uddannelse mv.	515	529	562
Nettostyrede virksomheder	108	96	73
Erhverv, fiskeri, fangst og landbrug	32	33	34
Andre driftsudgifter	121	129	147
Driftsudgifter i alt	2.461	2.604	2.765
Familie	526	564	599
Uddannelse	135	162	175
Boligområdet	44	28	27
Andre lovbundne udgifter	25	33	35
Lovbundne i alt	730	788	836
Administration	42	29	38
Kultur og uddannelse	210	204	255
Erhverv, fiskeri, fangst og landbrug	141	167	183
Tilskud til kommuner m.v.	777	783	789
Servicekontrakter m.m.	323	294	279
Andre tilskud	60	53	68
Tilskud i alt	1.552	1.530	1.612
Familie og sundhed	73	38	45
Uddannelse m.v.	149	243	237
Offentlige arbejder mv.	215	420	350
Boligområdet	251	297	315
Andre anlægsudgifter	10	4	-17
Anlægsudgifter i alt	698	1.003	929
Aftalte indtægter	-3.485	-3.555	-3.661
Direkte skatter	-780	-849	-876
Indirekte skatter	-703	-740	-792
Forrentning af investeret kapital	-301	-314	-265
Afdrag på lån ydet af landskassen	-184	-155	-179
Andre indtægter	-30	-45	-51
Indtægter i alt	-5.483	-5.658	-5.825
Årets DAU-resultat	-40	267	318

Eventualforpligtelser

Landskassen har pr. 31.12.2008 afgivet følgende kautioner og garantier:

Der er overfor Grønlandsbanken A/S, Sparbank Vest Grønland A/S og Vestnorden Fonden afgivet kautioner og garantier for bl.a. erhvervsstøttelån på i alt 29 mio. kr. Der er modtaget diverse pantsikkerheder fra låntagere for de ydede garantier.

Der er overfor Kongeriget Danmarks Fiskeribank afgivet kautioner for lån til trawlervirksomheder på i alt 7,1 mio. kr. Overfor Grønlandsbanken er der afgivet garantier for lån på i alt 0,6 mio. kr.

Grønlands Hjemmestyre har afgivet garantier for lån til landbaserede erhverv for i alt 15,6 mio. kr.

Der er afgivet kaution for uddannelseslån ydet gennem pengeinstitutter på i alt 0,5 mio. kr. Til sikkerhed for uddannelseslån administreret af Grønlandsbanken A/S er der deponeret 54,4 mio. kr.

I Grønlandsbanken A/S er der stillet en pengeforsyningskredit på 45 mio. kr. til TELE Greenland A/S og KNI Pilersuisoq A/S. Dette beløb er anført i status under øvrige udlån. Herudover er der mulighed for, at der kan stilles yderligere 7 mio. kr., hvis der bliver behov herfor.

Der påhviler hjemmestyret pensionsforpligtelser overfor tidligere langvarige medlemmer af Grønlands Landsråd, Landsting og landsstyre.

Hjemmestyret har meddelt visse af de 100 % ejede virksomheder trækingsret i landskassen. Maksimum for hver virksomhed fremgår af bilaget til regnskabet.

I servicekontrakten med Arctic Umiaq Line A/S var der indgået aftaler om afholdelse af tjenestemandforpligtelsen overfor sejlene tjenestemænd. Denne forpligtelse er på ca. 47 mio. kr., hvoraf de 19,1 mio. kr. er bogført i regnskab 2006, de 10,3 mio. kr. i 2007 og de 10,2 mio. kr. i 2008.

Vedrørende de nettostyrede virksomheders indgåede forpligtelser, henvises der til de særskilt aflagte regnskaber.

Entreprenøren, der har opført vandkraftsværket i Qortlortorsuaq for Nukissiorfiit, har nedlagt påstand om betaling af ekstraomkostninger på ca. 220 mio. kr. Der starter en voldgiftssag herom i 2009.